

Hyvinvointilautakunta
Hyvinvointilautakunta

§ 136
§ 157

03.11.2020
15.12.2020

Palvelusetelisääntökirja kotihoito ja vanhusten asumispalvelut päivitys ja vanhusten tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen palvelusetelin kattohinnan tarkistaminen

155/31.312/2019

HL 03.11.2020 § 136

Ikäihmisten palvelualueella on käytössä palveluseteli kotihoidossa, palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa. Sääntökirja on hyväksytty 27.8.2019 (HL 27.08.2019 § 100)

Sääntökirjaa on päivitetty huomioiden henkilöstömitoituksuuudistus iäkkäiden henkilöiden tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa. Lisäksi sääntökirjan liitteiden yhteydessä olevat maksutaulukot on päivitetty.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista (980/2012) eli vanhustalvelulaki on muuttunut 1.10.2020 alkaen. Muuttuneessa laissa säädetään vähimmäishenkilöstömitoituksesta iäkkäiden henkilöiden tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa. Lisäksi laissa säädetään toimintakyvyn ja palvelutarpeen arviointiin käytettävästä RAI-arviointivälineistöstä. Kuntien on aloitettava RAI-järjestelmän käyttö viimeistään 1.4.2023.

Henkilöstömitoitus muuttuu asteittain siten, että 1.10.2020 alkaen on oltava vähintään 0,5 työntekijää asiakasta kohti. Vuoden 2021 alusta henkilöstömitoituksen on oltava vähintään 0,55 ja vuoden 2022 alusta vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Henkilöstömitoitus vähintään 0,7 työntekijää asiakasta kohti tulee täysimääräisesti voimaan 1.4.2023. Henkilöstömitoituksessa otetaan huomioon välitöntä asiakastyötä tekevä henkilöstö.

Lakimuutoksessa välitön asiakastyö eli hoitotyö ja välillinen asiakastyö eli ns. tukityö erotetaan toisistaan. Muutoksen myötä välilliseen työhön eli siivoukseen, ruoanlaittoon ja pyykinpesuun varataan muuta henkilökuntaa kuin hoitohenkilökuntaa. Välillistä työtä eli tukipalveluja ei oteta huomioon mitoituksessa, vaan siihen on varattava erillinen resurssi.

Mitoitukseseen lasketaan välittömään asiakastyöhön osallistuvat työntekijät, joita ovat sairaan- ja terveydenhoitajat, geronomit, fysio- ja toimintaterapeutit, kuntoutuksen ohjaajat, lähi- ja perushoitajat, sosiaalialan ohjaajat ja kasvattajat, sosionomi (AMK), kotiavustajat ja kodinhoitajat, hoiva-avustajat ja hoitoapulaiset, viriketoiminnan ohjaajat ja muut vastaavat asiakkaan sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitoon osallistuvat työntekijät, toimintayksiköiden vastuuhenkilöt, kuten osastonhoitajat.

Kunnille maksetaan valtionosuutta asteittain sitä mukaa kuin mitoituksella laajenee. Henkilöstömitoituksen muutoksen myötä välittömän työn lisäämisvelvoite aiheuttaa työnpanoksen lisäystä joko hoitohenkilöstöön tai tukipalveluja suorittavaan henkilöstöön ja nostaa yritysten kustannuksia.

Hyvinvointilautakunta päättää erikseen vuosittain palvelusetelin arvosta ja sen muutoksista. Tehostetun palveluasumisen palvelusetelin hintakatto vuosille 2019-2020 on ollut 105 € / hoitopäivä. Vaativan tehostetun palveluasumisen hintakatto on ollut 115 € / hoitopäivä (HL 28.5.2019 § 73).

Huomioiden vanhuspalvelulain henkilöstömitoituksen uudistus ja vuotuinen indeksikorotus esitetään tehostetun palvelusetelin arvon kattohinnan korottamista 2 euroa/hoitopäivä, jolloin tehostetun palveluasumisen palvelusetelin kattohinta on 107 euroa/hoitopäivä ja vaativan tehostetun palveluasumisen kattohinta 117 euroa/hoitopäivä.

Kemijärven kaupungin sääntökirja palvelusetelin käytöstä kotihoidossa ja vanhusten asumispalveluissa **liitteenä 7**.

(Hoiva- ja hoitotyönjohtaja Piisilä Päivi, 040 480 6093)

Päätösehdotus (palvelualuejohtaja):

- 1) Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä päivitetyn palvelusetelisääntökirjan.
- 2) Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä vanhusten tehostetun palvelusetelin kattohinnan korottamisen 2 euroa/hoitopäivä, jolloin kattohinta on 107 euroa/hoitopäivä ja vaativan tehostetun palveluasumisen kattohinnaksi 117 euroa/hoitopäivä.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi: Hoiva- ja hoitotyönjohtaja Piisilä Päivi

HL 15.12.2020 § 157

Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt 3.11.2020 (HL 3.11.2020 § 136) vanhusten tehostetun palvelusetelin kattohinnan korottamisen 2 euroa/hoitopäivä, jolloin kattohinta on 107 euroa/hoitopäivä ja vaativan tehostetun palveluasumisen kattohinnaksi 117 euroa/hoitopäivä.

Yksityisiltä palveluntuottajilta on tullut kriittistä palautetta, että palvelusetelin hintakaton kahden (2) euron korotus on riittämätön huomioiden mm. kustannusten yleinen nousu, palkankorotusten ja uuden henkilöstömitoituksen aiheuttamat kustannukset. Kun palvelusetelin arvo on riittämätön kustannuksiin nähden, voi se aiheuttaa painetta nostaa asiakkaiden ateriapalvelujen ja vuokran hintoja kohtuuttomasti. Tavoitteena kuitenkin on, että asiakkaat saavat

laadukasta palvelua ja heidän kustannuksensa eivät kohtuuttomasti nousisi.

Hoitajamitoitus on kaikissa nykyisissä tehostetun palveluasumisen yksiköissä tällä hetkellä kunkin yksikön toimiluvan mukainen, keskimäärin 0,6. Välittömän työajan mitoitus ei kuitenkaan täytä 1.10.2020 voimaan tulleen lain mukaista vaatetta 0,55 alkaen 1.1.2021, koska hoitajien työtehtäviin on tähän saakka kuulunut myös välillisiä tehtäviä, kuten pyykkihuoltoa, ruoan laittoa ja siivousta. Näin ollen palveluntuottajat joutuvat lakimuutosten myötä joko palkkaamaan lisää avustavaa henkilökuntaa tai ostamaan työsuoritteiden ostopalveluna välillisen työn tekemiseen, jotta välittömän hoitotyön velvoite 0,55 hoitajaa asukasta kohti täyttyy.

Kemijärvellä on tehostetun palveluasumisen asiakaspaikkoja yhteensä 140, kun huomioidaan sekä palveluseteli- ja ostopalvelun piirissä olevat paikat.

Tehostetun palveluasumisen palvelusetelin kattohinnan ja ostopalvelusopimuksen hoitopäivän hinnan nostaminen yhteensä 3 eurolla/hoitopäivä, lisää ikäihmisten asumispalveluiden kustannuksia vuonna 2021 noin 150 000 €, mikä saadaan sisällytettyä vuoden 2021 hyväksyttyyn ikäihmisten palveluiden budjettiin ilman, että raamia tarvitsee muuttaa.

Vuodelle 2020 asumispalveluiden kustannuksiin on ollut varattuna yhteensä 4 600 000 € ja toteuma on lokakuun loppuun mennessä 79,9 %. Näin ollen toteuma tulee olemaan noin 4 400 000 €, mikäli kustannukset pysyvät tasaisena loppuvuoden osalta. Vuodelle 2021 asumispalveluihin on varattu 4 577 000 €. Siksi voidaan arvioida, huomioiden tämän vuoden ennakoitu toteuma ja vuoden 2021 150 000 euron hinnankorotus, että budjettiin varattu raha riittää kattamaan palvelusetelin kattohinnan korottamisen kolmeen (3) euroon/hoitopäivä aiemmin hyväksytyn kahden (2) euron sijasta, jolloin tehostetun palveluasumisen kattohinta on 108 euroa/hoitopäivä ja vaativan tehostetun palveluasumisen kattohinta 118 euroa/hoitopäivä.

(Hoiva- ja hoitotyönjohtaja Piisilä Päivi, 040 480 6093)

Päätösehdotus (palvelualuejohtaja): Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä vanhusten tehostetun palvelusetelin kattohinnan korottamisen 3 euroa/hoitopäivä, jolloin kattohinta on 108 euroa/hoitopäivä ja vaativan tehostetun palveluasumisen kattohinnaksi 118 euroa/hoitopäivä.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi: Hoiva- ja hoitotyönjohtaja Piisilä Päivi